

Advies nr 59/2014 van 26 november 2014

Betreft: adviesaanvraag over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 oktober 2011 betreffende de strijd tegen doping (CO-A-2014-057)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer René Collin, Waals Minister en Minister van de Federatie Wallonië-Brussel belast met Landbouw, Natuur, Bos, Landelijkheid, Toerisme et Sport ontvangen op 12/11/2014;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger;

Brengt op 26 november 2014 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De heer René Collin, Waals Minister en Minister van de Federatie Wallonië-Brussel, belast met Landbouw, Natuur, Bos, Landelijkheid, Toerisme en Sport verzoekt de Commissie advies uit te brengen over een voorontwerp van decreet betreffende de strijd tegen doping, uitgewerkt in het kader van een antidopingprogramma¹ dat het decreet van 20 oktober 2011 betreffende de strijd tegen doping wijzigt (hierna het decreet van 20 oktober 2011).
2. In 2010 bracht de Commissie een gunstig advies uit over het voorontwerp van decreet betreffende de strijd tegen doping. Ingevolge dit advies werd dit decreet aangepast waarbij rekening gehouden werd met de opmerkingen van de Commissie.
3. Vanaf de afkondiging van het decreet van 20 oktober 2011, werd gestart met een herziening van de Wereldantidopingcode. Deze herziening eindigde op 15 november 2013 en resulteerde in de goedkeuring van een nieuwe Wereldantidopingcode hierna "de Code 2015", die op 1 januari 2015 in werking zal treden.
4. Voorliggend voorontwerp strekt er dus toe het antidopingdecreet van 25 mei 2012 aan te passen aan deze nieuwe Code maar de wijziging van het decreet van 20 oktober geeft de wetgever tevens de gelegenheid om te verhelpen aan bepaalde moeilijkheden die de Directie Dopingbestrijding van de Franse Gemeenschap vanuit de praktijk heeft ondervonden.
5. Er wordt in herinnering gebracht dat België de internationale Conventie tegen doping in de sport van de UNESCO van 19 oktober 2005 ratificeerde op 19/06/2008. Deze conventie draagt bij tot de integratie van de Wereldantidopingcode in het internationaal recht door de staten te verplichten de maatregelen te treffen die voorzien zijn in de Code. De ratificatie van de internationale conventie maakt echter van de Code geen internationale rechtsnorm die wordt opgelegd aan België. Inderdaad, artikel 4 van deze conventie bepaalt het volgende: (vrije vertaling)

"1. Teneinde de dopingbestrijding in de sport op nationaal en internationaal gebied te coördineren, verbinden de verdragsluitende staten er zich toe de in de Code opgesomde beginselen, die als basis dienen voor de maatregelen bedoeld in artikel 5 van de huidige

---

¹ De belangrijkste instrumenten in dit kader zijn: 1) de Anti-doping Conventie van de Raad van Europa van 16 november 1989, door België geratificeerd op 30 november 2001, 2) de Mondiale anti-doping Code van het World Anti-Doping Agency (WADA) en 3) de Internationale Conventie tegen het Dopinggebruik in de Sport (UNESCO) van 19 oktober 2005.

conventie, na te leven. Niets in de huidige conventie belet de verdragsluitende staten om ter aanvulling van de Code bijkomende maatregelen te nemen.

2. De tekst van de Code en de meest recente versie van de bijlagen 2 en 3 worden ter informatie weergegeven en maken geen wezenlijk deel uit van de huidige conventie. De bijlagen als dusdanig creëren geen enkele bindende verplichting van internationaal recht voor de verdragsluitende staten

6. De Code op zich heeft dus geen bindende kracht in België. Ze krijgt slechts kracht van wet, eens zij werd omgezet in Belgisch recht.
7. Hieruit volgt dat de verenigbaarheid van de bepalingen van het huidig ontwerp van decreet uitsluitend door de Commissie dient onderzocht te worden in het licht van de bepalingen van de Privacywet aangezien de Wereldantidopingcode niet kan beschouwd worden als een bindende tekst van een hogere orde als een wet.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ALGEMENE OPMERKINGEN

1.1. Voorgaande adviezen van de Commissie

8. De Commissie sprak zich uit over het voorontwerp van decreet dat uiteindelijk resulteerde in het decreet van 20 oktober 2011² dat nu voor wijziging is voorgelegd en ook over het ontwerp van koninklijk uitvoeringsbesluit van dit decreet³. Ze bracht overigens ook nog andere, gelijkaardige adviezen uit over ontwerpdecreten en besluiten, uitgaande van de Vlaamse Gemeenschap⁴.
9. De adviezen die de Commissie uitbracht waren gunstig. Niettemin werd de aandacht gevestigd op de hiernavolgende problemen:

---

² Advies nr. 08/2010 van 24 februari 2010 betreffende de strijd tegen doping.

³ Advies nr. 22/2011 van 28 september 2011 betreffende het ontwerpbesluit van de Regering van de Franse Gemeenschap houdende uitvoering van het decreet betreffende de strijd tegen doping.

⁴ Zie advies 21/2003 van 14 april 2003 *betreffende een Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 in zake medische verantwoorde sportbeoefening*, advies nr. 19/2005 van 9 november 2005 *met betrekking tot artikel 80 § 2 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening*, advies nr. 09/2006 van 12 april 2006 *met betrekking tot een ontwerp van ministerieel besluit houdende nadere bepalingen voor het meedelen van verblijfsgegevens door sporters die tot de elitegroep behoren* alsook de adviezen nr. 12/2008 van 19 maart 2008 en 30/2009 van 28 oktober 2009 *omtrent het ontwerp van een internationale standaard voor de privacybescherming van een sporter in het kader van dopingbestrijding*, advies nr. 21/2011 van 28 september 2011 evenals advies nr. 19/2014 van 2 juli 2014 *m.b.t. een voorontwerp van decreet houdende aanpassing van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012 aan de Code 2015*.

- een publicatie van de toegekende sancties op een voor het publiek toegankelijke website is disproportioneel. Een beperkte publicatie bestemd voor de toezichthoudende ambtenaren en verantwoordelijken van sportverenigingen die met de uitvoering van de sancties belast zijn, volstaat⁵.
- de te verzamelen gegevens moeten nauwkeurig worden bepaald, eventueel via een tussenkomst van de Minister en na advies van de Commissie⁶;
- het feit dat de waarborgen omschreven in de WVP onveranderd blijven, dienden te worden benadrukt⁷;
- de definitie van de betrokken sporters, "topsporters" genaamd, was te ruim en diende ingeperkt te worden⁸
- de bewaringstermijn van de gegevens moet worden bepaald⁹
- de informatie die verstrekt wordt aan de betrokkenen moest beantwoorden aan de voorschriften van artikel 9 van de WVP¹⁰
- de verwerking moest aangegeven worden bij de Commissie;
- de doorgifte van gegevens naar derde landen buiten de EU moest strikt beperkt worden;¹¹
- er diende rigoureuus rekening te worden gehouden met de praktijk van artikel 16 van de WVP¹², de artikelen 21 en 22¹³ en de regels inzake voorafgaande machtigingen¹⁴;
- een passend toegangs- en gebruikersbeheer uitwerken voor de verwerking van whereabouts¹⁵;
- voldoende informatie verkrijgen over het ADAMS-systeem en in het algemeen erop toezien dat de artikelen 16, 7, §4 van de WVP en 25 van het KB van 13 februari 2001 worden nageleefd¹⁶;

10. De Commissie stelt nu vast dat het voorontwerp van decreet dat voor advies voorligt maar weinig rekening houdt met de opmerkingen uit haar vorige adviezen.

---

⁵ Zie advies nr. 21/2003, blz. 3, punt III.

⁶ Zie advies nr. 19/2005, blz. 6, punt 2.2 en advies nr. 08/2010, blz. 8, punt 15.

⁷ Zie advies nr. 49/2014 blz. 3, punt 11.

⁸ Zie advies nr. 19/2005, blz. 7, punt 2.2.

⁹ Zie advies nr. 08/2010, blz. 10, punt 35

¹⁰ Zie advies nr. 19/2005, blz. 7, punt 2.4., advies nr. 9/2006, blz. 7, punt 2.4., advies nr. 08/2010, blz. 10, punt 36 en advies nr. 49/2014, blz. 7, punt 19.

¹¹ Zie advies nr. 12/2008, blz. 9, punt 27.

¹² Zie advies nr. 49/2014, blz. 4 en 5, punt 10 en blz. 10, punt 31.

¹³ Zie advies nr. 49/2014, blz. 4, punt 10 en blz. 7, punt 21.

¹⁴ Zie advies nr. 49/2014, blz. 5, punt 12, blz. 7, punt 20 en blz. 10, punt 32.

¹⁵ Zie advies nr. 49/2014, blz. 10, punt 31.

¹⁶ Zie advies nr. 08/2010, blz. 12, punt 42 en blz. 13, punten 45 en 46.

1.2. Impact van de WADA en zijn Code

11. In haar advies 21/2011 vestigde de Commissie de aandacht op de grote invloed van de WADA-regels (zoals bv. de antidopingcode) op het antidoping-gebeuren en het daaraan verbonden risico dat deze regels dermate strikt worden geïmplementeerd en opgevolgd dat andere grondrechten – zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – op de achtergrond dreigen te verdwijnen, terwijl deze grondrechten eigenlijk zouden moeten prevaleren op de regels van het WADA.
12. Net als in haar advies nr. 49/2014 kan de Commissie niet anders dan de groeiende invloed van WADA vaststellen, wat overigens bevestigd wordt in de Memorie van Toelichting van dit voorontwerp van decreet.
13. **De Commissie benadrukt nogmaals dat door de implementatie van deze Code geen afbreuk mag worden gedaan aan de WVP, die verankerd is in artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens.** De waarborgen waarin de WVP voorziet, moeten steeds gegarandeerd worden, ongeacht wat de Code en de Standaarden ter zake voorschrijven¹⁷. **Net zoals in haar advies nr. 21/2011 adviseert zij om dit principe in een algemene bepaling in het decreet op te nemen, zoals dit overigens is gebeurd in het samenwerkingsakkoord¹⁸.**
14. Momenteel bevat het decreet van 20 oktober 2011 enkel een verwijzing naar de WVP in de context van informatievergaring in het kader van de antidopingstrijd, door de ontvangers van die informatie (artikel 10, 4de lid) waardoor de indruk wordt gewekt dat alleen in dat geval zal rekening worden gehouden met de WVP. Het voorontwerp van decreet vermeldt nergens nieuwe bepalingen en bevat nergens wijzigingen aan bestaande artikelen.

1.3. Aandacht voor het proportionaliteitsbeginsel

15. In haar advies nr. 49/2014 vermeldt de Commissie dit: *“Het proportionaliteitsbeginsel vereist dat het recht op privacy wordt afgewogen tegenover o.a. het recht op gezondheid van de sporters. Het gebruik van doping in sommige sporttakken is allesbehalve uitzonderlijk (zelfs soms bij recreatieve sportbeoefening). De sporters worden door hun omgeving soms sterk onder druk gezet en de competitiedrang is zodanig dat ze soms moeilijk kunnen weerstaan*

---

¹⁷ De Article 29 Data Protection Working Party uitte in haar advies 4/2009 van 6 april 2009 fundamentele kritiek op de toenmalige Code. De kritiek die toen werd geformuleerd, lijkt nog altijd actueel te zijn.

¹⁸ Zie artikel 3, § 7, van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

aan het gebruik van doping, met alle negatieve consequenties voor hun gezondheid als gevolg. Het gebruik van doping vormt in deze populatie een zware bedreiging voor hun fysiek welzijn. Het is ook een taak van de maatschappij – die verantwoordelijk is voor de volksgezondheid - om de sporters hiertegen te beschermen. De enige manier om een adequate bescherming te garanderen is een strikte controle op het gebruik van doping wat de verwerking van persoonsgegevens, o.a. gegevens betreffende de gezondheid, vereist. Er zal dus moeten gezocht worden naar een evenwicht tussen de voorschriften van de WVP enerzijds en de volksgezondheid anderzijds".

16. Met betrekking tot het voorontwerp van decreet dat voor wijziging voorligt, vestigde de Commissie in haar advies nr. 08/2010 de aandacht erop dat de bedoelde gegevens proportioneel en niet overmatig leken te zijn uitgaande van de beoogde doeleinden mits die doeleinden omschreven zouden worden op de manier die zij voorstelde aangezien de definitie van topsporter het toepassingsgebied van de maatregel verkleint¹⁹.
17. Meer in het algemeen merkte de Commissie op in haar advies nr. 21/2011 dat het ontwerpdecreet van de Vlaamse gemeenschap leidde tot een vermindering van het aantal sporters die aan het strengste regime inzake whereabouts werden onderworpen, wat zij beschouwde als een positief punt²⁰.
18. Thans wordt echter aan de definitie van topsporter gesleuteld - de verwijzing naar olympische sporten is weggevallen waardoor ook beoefenaars van niet olympische sporten onder de definitie vallen - waardoor terug meer topsporters door die term worden geïsoleerd.²¹ De Memorie van Toelichting vermeldt eveneens (vrije vertaling): "*alle topsporters of liefhebbers, die vallen onder de doelgroep van de Franstalige Gemeenschap, zijn met hun verwijzing naar hun sportlidmaatschap, potentieel onderworpen aan de bepalingen van dit decreet*". Vanuit die optiek benadrukt de Commissie des te meer het belang van inachtnaam van de hierna volgende opmerkingen.

1.4. Gegevensstromen naar buitenlandse instanties

19. De Commissie stelt vast dat het voorontwerp onder andere impliceert dat er tussen de Nationale Antidopingorganisaties (NADO's) van over de hele wereld, alsook tussen NADO's en andere internationale organisaties (waaronder onder andere het WADA, het Internationaal Olympisch Comité, enz.), uitwisselingen van persoonsgegevens (soms zelfs

---

¹⁹ Zie advies nr. 08/2010, blz. 8, punt 26.

²⁰ Zie advies nr. 21/2011, blz. 4, punten 6 en 7.

²¹ Zie hiervoor punt 33 van dit advies.

van medische of gerechtelijke aard) van sporters zullen plaatsvinden (zie bv. de artikelen 32, 33, 34, 43, 47, 49). Onverminderd de eventuele voorafgaande machtigingsplicht (zie punt 12), vestigt de Commissie er de aandacht op dat wanneer een gegevensoverdracht zou plaatsvinden naar organisaties die zich buiten de EU bevinden, de artikelen 21 en 22 WVP van toepassing zijn. Artikel 21 stelt dat een gegevensoverdracht in principe enkel mogelijk is naar landen met een adequaat beschermingsniveau. In artikel 22 worden verschillende uitzonderingsgronden opgesomd om de overdracht naar een land met een niet-adequaat beschermingsniveau legitiem te laten plaatsvinden. **De Commissie verzoekt de aanvrager met aandrang om deze principes nauwgezet na te leven.** Zij benadrukt eveneens dat alle gegevensuitwisselingen – gelet op artikel 16 van de WVP²² – ook steeds voldoende beveiligd moeten zijn.

20. Specifiek voor wat de gegevensstromen naar het WADA betreft, heeft de Commissie in het verleden²³ overigens reeds de aandacht gevestigd op het probleem van het passend beschermingsniveau in de zin van artikel 25, lid 2, van de Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens*.
21. Deze bedenking is nog steeds actueel en wordt verder uitgewerkt in voorliggend advies onder de punten 28 tot 32.

1.5. Gegevensuitwisselingen die aan machtigingen zijn onderworpen

22. Voor wat deze problematiek betreft, verwijst de Commissie naar de punten 16 en 17 van het advies 21/2011, hernomen in haar advies nr. 49/2014 onder punt 12 en ze benadrukt dat ook hier uit het voorontwerp blijkt dat meerdere (elektronische) mededelingen van persoonsgegevens zullen plaatsvinden. Voor bepaalde mededelingen bestaat er echter een verplichting om een voorafgaande machtiging te verkrijgen bij een sectoraal comité dat binnen de Commissie is opgericht.

---

²² Artikel 16, § 4 van de WVP verplicht de verantwoordelijke van de verwerking de gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

²³ Zie onder meer advies nr. 21/2011 (punten 18 en 19) van 28 september 2011 of nog recent het Advies nr. 25/2014 van 2 april 2014 (punten 10 tot 14) betreffende het Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2012 houdende uitvoering van het decreet van 25 mei 2012 betreffende de preventie en bestrijding van doping in de sport, wat betreft het biologisch paspoort.

23. De Commissie bevestigt opnieuw haar oordeel dat het niet noodzakelijk is om in het voorontwerp of in de memorie te vermelden welke gegevensstromen moeten gemachtigd worden en door welke instelling. ***Ze wenst enkel te onderlijnen dat de regels inzake machtigingen hoe dan ook moeten gerespecteerd worden op het ogenblik dat de verschillende stromen geoperationaliseerd zullen worden***²⁴.

1.6. Aangifte van de gegevensverwerkingen

24. Artikel 17 van de WVP verplicht iedere verantwoordelijke voor de verwerking, die volledig of gedeeltelijk geautomatiseerd persoonsgegevens verwerkt, om vòòr de start van die verwerking daarvan aangifte te doen bij de Commissie.
25. De Commissie heeft geen aangiftes geregistreerd van dergelijke gegevensverwerkingen van de Franse Gemeenschap.
26. Gelet op het feit dat artikel 39, 7° en 8° van de WVP, de miskenning van artikel 17 WVP strafbaar stellen, verzoekt de Commissie de Franse Gemeenschap om van de wijziging van het Decreet van 20 oktober 2011 gebruik te maken en de nodige aangiftes te doen. Ze raadt haar aan om al haar partners die in de strijd tegen doping gegevens verwerken, te wijzen op deze verplichting.

B. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 van het voorontwerp (vervangt artikel 1 van het decreet)

27. Dit artikel dat de definities bevat, werd op meerdere punten aangepast overeenkomstig het bepaalde in de Code 2015.
28. Punt 4° definieert, zoals punt 32° van het decreet van 20 oktober 2011, het ADAMS-systeem²⁵ en preciseert dat het een online beheersinstrument betreft onder vorm van een databank en waarbij wordt benadrukt dat de verwerkingen die ermee kunnen worden verricht "*in overeenstemming zijn met de wetgeving inzake gegevensbescherming.*" In haar advies nr. 22/2011 vestigde de Commissie de aandacht op het feit dat dit systeem gevestigd is in een zogenaamd 'derde land', namelijk in Canada (Montréal), en dat de wet van Québec erop van toepassing is. Zij stelde zich de vraag of het wel voldoende waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau als bedoeld in artikel 25, lid 2, van de Richtlijn 95/46/EG

²⁴ Zie advies nr. 21/2011, blz. 7, punt 17.

²⁵ "Anti-doping Administration and Management System".

van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens*, en ook als bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de WVP.

29. Het ADAMS-systeem was het voorwerp van een advies van de Groep 29 met betrekking tot de Wereldantidopingcode²⁶ en van een brief uitgebracht in het kader van de hervorming van de Wereldantidopingcode²⁷. Bovendien maakte de Groep 29 zich in haar advies van 2009, dat ook betrekking had op de Wereldantidopingcode en het ADAMS-systeem²⁸ een bedenking over het beschermingsniveau dat Canada bood. In 2008, vestigde de Groep 29 de aandacht op een reeks onverenigbaarheden van het ADAMS-systeem met de Richtlijn 95/46/EG²⁹. In 2009 bracht de Groep 29 in herinnering dat er toen geen enkele beslissing bestond van de Commissie met betrekking tot het geboden beschermingsniveau door Canada maar dat er slechts een specifiek besluit bestond met betrekking tot de "Canadian Personal Information Protection and Electronic Document Act ("PIPEDA")³⁰, uitsluitend toepasselijk op private instellingen die persoonsgegevens verwerken voor commerciële doeleinden. Welnu, de Conventie ADAMS-systeem stelt WADA voor als een non-profitorganisatie, zodat het niet valt binnen het toepassingsveld van PIPEDA. Dit werd overigens bevestigd door de Canadese Privacycommissaris. Die laatste verduidelijkte evenwel dat PIPEDA van toepassing is op CGI, een commerciële onderneming waarmee WADA een verdrag afsloot voor het onderhoud van het ADAMS-systeem. Die informatie laat evenwel niet toe te stellen dat PIPEDA van toepassing is op WADA of het ADAMS-systeem³¹.
30. De Groep 29 verduidelijkte ook dat de mogelijke niet-toepasselijkheid van PIPEDA niet betekent dat WADA en het ADAMS-systeem niet onderworpen zouden zijn aan een passend beschermingsniveau, noch dat zij het wel zijn³². In 2013 wees de Groep 29 er in een brief op dat de definitie van de gegevensbank ADAMS - behalve op één punt - niet werd

²⁶ : Advies 3/2008 over het ontwerp voor een internationale standaard inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van de Wereldantidopingcode: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2008/wp156_nl.pdf

²⁷ Brief van de Groep Artikel 29 in het raam van de 3de etappe van de raadpleging van het WADA in het raam van de herziening van de Wereldantidopingcode en zijn internationale standaarden, beschikbaar via volgende link: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/other-document/files/2013/20130305_letter-to-wada_en.pdf

²⁸ Tweede advies 4/2009 over de Internationale Standaard van het Wereldantidopingagentschap (WADA) voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, aanverwante bepalingen van de WADA-code en andere privacyvraagstukken in de context van de bestrijding van doping in de sport door het WADA en (nationale) antidopingorganisaties http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2009/wp162_nl.pdf#h2-6

²⁹ Zie het voormelde advies nr. 3/2008

³⁰ Commission Decision of 20 December 2001 pursuant tot Directive 95/46/EG of the European parliament and of the Council on the adequate protection of personal data provided by the Canadian Personal Information Protection and Electronic Documents Act (2002/2/EC).

³¹ Zie advies nr. 4/2009, blz. 12 en 13.

³² Zie advies nr. 4/2009, blz. 13

gewijzigd in de herziene versie van de Wereldantidopingcode en dat de Wereldantidopingcode niet heeft omschreven welke Canadese autoriteit daadwerkelijk verantwoordelijk is voor de controle op die gegevensbank. De Groep 29 veronderstelt evenwel dat het hier gaat over de Commissie voor toegang tot de Informatie van Québec (CTI). Hierdoor en omdat er in het algemeen nog steeds geen beslissing is van de Commissie betreffende het passend beschermingsniveau van Canada of Québec, blijven de meeste bedenkingen en opmerkingen uit het advies 2009 van toepassing³³.

31. Op 4 juni ll., bracht de Groep 29 een advies uit over de bescherming van persoonsgegevens in Québec³⁴. De Groep 29 uitte bij die gelegenheid meerdere punten van voorbehoud³⁵. Zij is met name van mening dat ieder initiatief, zoals een wetswijziging of jurisprudentie die een heldere definitie geeft van het begrip "gevoelig gegeven" noodzakelijk is. Zij voegt eraan toe dat het systematisch hanteren van een hoog beschermingsniveau bij de verwerking van dit soort gegevens aangewezen is en ze moedigt de autoriteiten van Québec en de CTI³⁶ aan om dit doel te bereiken. Zij preciseert dat (vrije vertaling) "*dit hoog beschermingsniveau niet moet worden beperkt tot beveiligingsmaatregelen maar ook passende beschermingsmaatregelen zou kunnen bevatten zoals de uitdrukkelijke toestemming van de betrokken persoon voor deze verwerking*"³⁷. De Groep herinnert eraan dat met betrekking tot het recht op toegang, de Richtlijn 95/46/EG niet toestaat dat dit recht zou worden beperkt op grond van een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke voor de gegevensverwerking³⁸, hoewel in artikel 13 werd voorzien in bepaalde beperkingen onder bepaalde omstandigheden. De Groep stelt dat het principe van de verdere doorgifte in de wetgeving van Québec moet worden opgehelderd. Ieder verdere doorgifte vereist het gebruik van bindende contractuele of andere bepalingen zodat een vergelijkbaar beschermingsniveau kan worden geboden als in het Europees recht. Een vergelijkbaar beschermingsniveau verwijst naar alle gegevensbeschermingsprincipes en beperkt zich niet tot de doeleinden van de verwerking en de verplichte toestemming om persoonsgegevens mee te delen³⁹.
32. Omdat het Decreet niet nader omschrijft met welke gegevensbeschermingswetgeving het ADAMS-systeem in overeenstemming moet zijn maar dat er kan worden verondersteld dat

---

³³ Zie de brief van 5 maart 2013 hierboven vermeld, blz. 10 en 11.

³⁴ Advies 7/2014 van 4 juni 2014 betreffende de bescherming van persoonsgegevens in Québec, beschikbaar via volgende link: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp219_en.pdf

³⁵ Zie advies nr. 7/2014, blz. 17.

³⁶ Commission d'Accès à l'Information du Québec

³⁷ Advies nr. 7/2014, blz. 17.

³⁸ Zie advies nr. 7/2014, blz. 17.

³⁹ Advies nr. 7/2014, blz. 17.

het de wetgeving van Québec betreft - gelet op het advies nr. 7/2014 van de Groep 29 en gelet op de eerdere bedenkingen met betrekking tot deze gegevensbank - heeft de Commissie twijfels over de volle verenigbaarheid van de gegevensbank met de WVP. Vandaag beschikt zij niet over voldoende informatie over de werking en de technische beveiliging van ADAMS om zich daarover uit te spreken. Zij behoudt evenwel de mogelijkheid om - zoals vermeld in haar advies nr. 22/2011⁴⁰ - een samenwerking op te zetten met haar bevoegde Canadese ambtsgenoot om de verenigbaarheid van het ADAMS-systeem te toetsen aan de bescherming van persoonsgegevens.

33. In vergelijking met wat vandaag bestaat bij de Franse Gemeenschap omschrijft punt 32 van het decreet een bijkomende doelgroep (gedefinieerd onder punt 33 van artikel 1 van het voorontwerp van decreet). Het definieert (vrije vertaling) "*de geregistreeerde doelgroep*" als *groep van topsporters met hoge prioriteit, geïdentificeerd door een internationale federatie of een NADO die onderworpen is aan controles tegelijkertijd binnen competitie en buiten competitie en die verplicht is om hun whereabouts op te geven als bedoeld in artikel 5.6 van de Code en in de Internationale Standaard voor controles en onderzoeken. In de Franse Gemeenschap bestaat de geregistreeerde doelgroep uit topsporters van categorie A*".
34. De definitie van een topsporter wordt onder punt 67 uitgebreid. Dit valt te betreuren aangezien de uitbreiding van dit begrip resulteert in een hoger aantal potentiële personen die gecontroleerd wordt van wie de persoonsgegevens worden verwerkt. Welnu, de Commissie stond in haar vorig advies⁴¹ positief tegenover het beperkte aantal personen dat als "topsporter" kon worden beschouwd.

Artikel 4 van het voorontwerp (voegt een artikel 6ter toe aan het decreet)

35. Artikel 4 van het voorontwerp van wet voegt een nieuw artikel 6ter in, luidend als volgt (vrije vertaling):

"De NADO van de Franse Gemeenschap beschikt overeenkomstig de Internationale Standaard voor controles en onderzoeken over een onderzoeksbevoegdheid, voor het opsporen, verzamelen van inlichtingen en desgevallend het vergaren van bewijzen voor het vaststellen van dopinggevallen als bedoeld in artikel 6 van het Decreet.

In het kader van deze onderzoeksbevoegdheid als bedoeld in het vorig lid, mag de Franse Gemeenschap:

---

⁴⁰ Advies nr. 22/2011, pagina 11, punt 47.

⁴¹ Zie hiervoor advies nr. 08/2010 van 24 februari 2010, blz. 8, punt 26 en nr. 21/2011, blz. 4, punt 6.

- a) **antidoping-inlichtingen vanuit alle beschikbare bronnen** verkrijgen, evalueren en verwerken voor de opmaak van een plan ter verdeling van een efficiënte, intelligente en proportionele controle, om gerichte controles te plannen en/of **te dienen als uitgangspunt van een onderzoek** naar één of meerdere, mogelijke overtredingen van de antidopingregels, zoals bedoeld in artikel 6;
- b) onderzoek voeren naar de atypische resultaten en abnormale paspoortresultaten om inlichtingen en bewijzen te kunnen vergaren, met inbegrip van de analytische bewijzen ten einde te kunnen vaststellen of er mogelijk één of meerdere overtredingen van de antidopingregels, als bedoeld in artikel 6, 1° en/of 2° werden begaan;
- c) **onderzoek voeren naar alle andere, al dan niet analytische, informatie of gegevens** die mogelijk duiden op één of meerdere overtredingen van de antidopingregels, bedoeld onder artikel 6, 3° tot 10°, teneinde het bestaan van een dergelijke overtreding uit te sluiten of om bewijzen te vergaren waarmee een procedure kan worden gestart voor de overtreding van antidopingregels;
- d) een automatisch onderzoek voeren naar het omkaderingspersoneel van de sporter indien de antidopingregels werden overtreden door een minderjarige en een automatisch onderzoek voeren naar ieder omkaderingspersoneelslid van de sporter die bijstand heeft geboden aan meer dan één sporter die schuldig werd bevonden aan een overtreding van de antidopingregels.

De Regeling stelt de eventuele bijkomende regels vast voor de toepassing van dit artikel.

Onverminderd het voorgaande lid, kan de Regering voor de toepassing van dit artikel en meer bepaald voor de verwezenlijking van een schaalvoordeel, akkoorden afsluiten met andere antidopingorganisaties, met name de 3 andere Belgische overheden die bevoegd zijn voor dopingbestrijding.

36. De Memorie van toelichting benadrukt dat aan de NADO van de Franse Gemeenschap onderzoeksbevoegdheid werd toegekend overeenkomstig de Code 2015 om inlichtingen op te sporen en te verzamelen en desgevallend bewijzen te vergaren teneinde overtredingen van de antidopingregels te kunnen vaststellen.
37. De Commissie merkt op dat de bevoegdheden die aan de NADO van de Franse Gemeenschap werden toegekend, deze toegekend werden op basis van de Code, dat deze bevoegdheden uiterst breed blijken te zijn en preventief kunnen worden aangewend om te

dienen als "uitgangspunt van een onderzoek". Het verontrust de Commissie daarom dat de gegevens en inlichtingen die kunnen worden verzameld, niet nader worden omschreven in dit artikel – de begrippen "antidoping-inlichting" en "analytische informatie of gegevens" worden overigens niet gedefinieerd in artikel 1 van het decreet, net zoals niet nader wordt omschreven wat wordt bedoeld met "alle beschikbare bronnen".

Artikel 6 van het voorontwerp (voegt een artikel 9bis toe aan het decreet)

38. Dit artikel bepaalt met name dat (vrije vertaling): *"voor de toepassing van artikel 9, 1° van het decreet en onverminderd de overeengekomen specifieke bepalingen ter zake tussen de Belgische NADO's, zullen, indien een topsporter tegelijk is opgenomen in de doelgroep van de Franse Gemeenschap en in die van een antidopingorganisatie, deze onder elkaar overeenkomen dat één van hen uitsluitend instaat voor het beheer van de whereabouts van de betrokken topsporter en dat de andere toegang heeft tot die gegevens. Wanneer er geen akkoord is, zijn de principes van de Code en de Internationale Standaard voor controles en onderzoeken van toepassing (...)"*.
39. De samenwerkingsprocedure bedoeld in het Decreet tussen de NADO van de Franse Gemeenschap en andere antidopingorganisaties, laat hen dus toe om in het kader van dergelijk geval gegevens met elkaar uit te wisselen.
40. De Commissie stelt vast dat er opnieuw niet naar wordt verwezen dat bij dergelijke verwerkingen en mededelingen van gegevens, de regels inzake bescherming van persoonsgegevens in acht moeten worden genomen. Zij herinnert er ook aan dat bij een doorgifte van gegevens die uitgaat van de NADO naar een andere NADO, die gevestigd is in een land buiten de EU, de artikelen 21 en 22 van de WVP van toepassing zijn (zie hiervoor punt 19 van dit advies).
41. De Commissie verwijst naar haar advies nr. 49/2014 meer bepaald punt 22:

"Hoewel de Commissie zich er van bewust is dat dit enigszins buiten het toepassingsgebied van het voorontwerp valt, stelt zij zich verder de vraag in hoeverre er op het niveau van die internationale federaties voldoende garanties zijn ingebouwd voor de verwerking van gezondheidsgegevens. (...). Voldoen zij bijvoorbeeld aan de regel dat de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid steeds dienen plaats te vinden onder het toezicht van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg?"

Artikel 8 van het voorontwerp (voegt een artikel 12bis toe aan het decreet)

42. Het biologisch paspoort wordt ingevoerd in het voorontwerp van decreet als nieuw hulpmiddel waarmee de overtredingen van de antidopingregels door topsporters kunnen worden vastgesteld⁴².
43. In artikel 1, punt 49 van het decreet wordt dit als volgt omschreven (vrije vertaling): *"programma en methodes om de gegevens bijeen te brengen en te groeperen als omschreven in de Internationale Standaard voor controles en onderzoeken en de Internationale Standaard voor laboratoria,"*.
44. Dit paspoort wordt voornamelijk gebruikt voor het doeleinde dat in het nieuw artikel 12, 2de lid als volgt wordt omschreven (vrije vertaling) *"om de dopinggevallen als bedoeld in artikel 6, 1° en 2° van het decreet te kunnen vaststellen, kan het voorwerp van een antidopingcontrole hetzij het indirect opsporen zijn van een verboden substantie of methode in het lichaam van de sporter, hetzij een indirect opsporen van een dergelijke substantie via de effecten ervan op het lichaam door het opstellen van een biologisch paspoort van de sporter onder de voorwaarden bedoeld in artikel 12bis van het decreet"* (artikel 7 van het decreet bepaalt dat het biologische paspoort (vrije vertaling): *"kan aangewend worden om gerichte controles uit te voeren op de betrokken topsporters"*.
45. Artikel 12, 5de lid bepaalt (vrije vertaling): *"De Regering **bepaalt conform de Code en de bepalingen van de Internationale Standaard voor controles en onderzoeken, de procedureregels voor de vaststelling, het beheer en de opvolging van het biologisch paspoort"***.
46. Het laatste lid preciseert dan weer (vrije vertaling): *"onverminderd het voorgaande lid, kan de Regering overgaan tot de aanstelling van een **"Atleet Paspoort Management Eenheid"**, belast met het verlenen van bijstand aan de NADO van de Franse Gemeenschap, voor de vaststelling, het beheer en de opvolging van het biologisch paspoort"*.
47. De Commissie sprak zich al uit over het "biologische paspoort" in haar adviezen nr. 20/2012 van 4 juli 2012 *betreffende de preventie en bestrijding van doping in de sport*, en nr. 25/2014 van 2 april 2014 betreffende het *Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering*

---

⁴² Memorie van Toelichting, punt 7.

houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2012 houdende uitvoering van het decreet van 25 mei 2012 betreffende de preventie en bestrijding van doping in de sport, wat betreft het biologisch paspoort.

48. Dit vereist vanzelfsprekend verwerkingen van (gevoelige) persoonsgegevens die onder het toepassingsgebied van de WVP vallen. Daarom en onverminderd het 5de lid van artikel 12bis van het decreet, herinnert de Commissie eraan dat de waarborgen als bedoeld in de WVP altijd geëerbiedigd moeten worden ongeacht de voorschriften van de Code en de Standaarden ter zake.
49. In haar advies nr. 20/212, vestigde de Commissie de aandacht op het feit dat de criteria voor de leden van de Atletiek Paspoort Management Eenheid, niet nader werden omschreven en dat zij verzocht in het licht van artikel 7, §4 van de WVP om de gegevensverwerkingen die zullen worden verricht in het kader van die eenheid, zouden gebeuren onder toezicht van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg⁴³. In haar advies nr. 25/2014 kon zij vervolgens vaststellen dat die voorwaarde daadwerkelijk in het uitvoeringsbesluit werd opgenomen⁴⁴.
50. In datzelfde advies werd de aandacht gevestigd op de inachtneming van de artikelen 10 en 12 van de WVP en er werd gesteld dat bij gelegenheid van de informatieverstrekking aan de sporters, zij ook zouden moeten worden ingelicht over het bestaan van die rechten en van de modaliteiten om die rechten uit te oefenen. De NADO van de Franse Gemeenschap en de sportverenigingen worden dus aangeraden om voor de sporters, begeleiders en ploegverantwoordelijken, informatie –en vormingsactiviteiten uit te werken die gericht zijn op het aanreiken van actuele en accurate informatie over hun rechten inzake de verwerking en bescherming van persoonsgegevens⁴⁵.
51. De Commissie benadrukt de noodzaak om te voorzien in bewaartermijnen waarbij rekening wordt gehouden met haar opmerkingen hierover in haar adviezen nr. 20/2012 (punten 28 en volgende) en nr. 25/2014 (punt 9).
52. Zij merkte ook op dat de resultaten van bloedmonsters die in het kader van het biologisch paspoort werden genomen, onder andere gerapporteerd zouden worden aan het WADA en dit via het ADAMS-systeem. De Commissie maakte zich de bedenking in welk opzicht de systematische mededeling aan het WADA van dergelijke gevoelige gegevens, relevant en

---

⁴³ Advies nr. 20/2012 van 4 juli 2012, blz. 6, punt 17.

⁴⁴ Advies nr. 25/2014 van 2 april 2014, blz. 3, punt 7.

⁴⁵ Advies nr. 25/2014, blz. 3, punt 8.

proportioneel is uitgaande van artikel 4, §1, 3° van de WVP "aangezien de resultaten die in het kader van een biologisch paspoort worden bekomen in veel gevallen niet afwijkend of atypisch zijn"⁴⁶. De Commissie kent tot op vandaag nog steeds de toekomstige intenties niet van de Regering maar ze verzoekt om hiermee rekening te houden. Voor het overige verwijst ze naar haar opmerkingen hierboven betreffende het ADAMS-systeem (punten 28-32).

53. Tot slot vestigt de Commissie de aandacht erop dat als er meerdere elektronische mededelingen van persoonsgegevens zullen plaatsvinden elke instantie die de informatie ontvangt, de vertrouwelijkheid en de veiligheid van de gegevens moet waarborgen. Verder herhaalt zij dat voor bepaalde mededelingen van persoonsgegevens er een verplichting bestaat om een voorafgaande machtiging te verkrijgen bij een sectoraal comité dat binnen de Commissie is opgericht⁴⁷ maar zij is van oordeel dat het niet noodzakelijk is om in het voorontwerp of in de memorie te vermelden welke gegevensstromen moeten gemachtigd worden en door welke instelling. Ze wenst enkel te benadrukken dat de regels inzake machtigingen hoe dan ook moeten gerespecteerd worden op het ogenblik dat de verschillende gegevensstromen geoperationaliseerd zullen worden⁴⁸.
54. In het algemeen en aangezien de Commissie slechts kan anticiperen op wat de Regering zal beslissen, overeenkomstig de bevoegdheid haar toegekend krachtens artikel 12bis, laatste lid, verzoekt zij de Regering om aandacht te besteden aan haar opmerkingen over de invoering en het beheer van het biologisch paspoort.

OM DIE REDENEN,

de Commissie

brengt een ongunstig advies uit over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet betreffende de strijd tegen doping van 20 oktober 2011 tenzij aan de hiernavolgende bezwaren wordt verholpen:

- ontbreken van een uitdrukkelijke vermelding in het voorontwerp dat de in de WVP gedefinieerde waarborgen onveranderd blijven en altijd moeten worden geëerbiedigd, met name met betrekking tot het biologisch paspoort (punten 13, 40, 41 en 48);

---

⁴⁶ Zie hiervoor advies nr. 25/2014, blz. 4, punt 10.

⁴⁷ Advies nr. 25/2014, blz. 5, punt 16.

⁴⁸ Advies nr. 25/2014, blz. 5, punt 17.

- de strikte toepassing in de praktijk van artikel 16 van de WVP (punt 19), de artikelen 21 en 22 van de WVP (punten 13, 19 en 40, 41 en 48) evenals de regels inzake voorafgaande machtigingen (punten 19, 22, 23 en 53) en aangiftes (punt 26);
- vermelden en/of nader omschrijven van het soort gegevens dat verwerkt wordt in het kader van artikel 6ter van het voorontwerp (punt 37);
- het verkrijgen van meer details over de gegevensbank ADAMS en voldoende garanties dat deze conform is met de toepasselijke regels inzake gegevensbescherming (punt 32);
- de sporters inlichten over het bestaan van de rechten bedoeld onder de artikelen 10 en 12 van de WVP en de modaliteiten voor de uitoefening ervan (punt 50);
- rekening houden met de opmerkingen die de Commissie in haar vorige adviezen formuleerde met betrekking tot het biologisch paspoort (punten 51, 52, 53 en 54).

Voor de Wnd. Administrateur, afw.

De Voorzitter

(get.) An Machtens
Wnd. Afdelingshoofd ORM

(get.) Willem Debeuckelaere